

Motion till riksdagen 2021/22:92

av **Dennis Dioukarev (SD)**

Statliga startlån

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa statliga startlån för unga vuxna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Bristen på bostäder i kombination med höga priser i storstadsregionerna och ett ökat antal unga vuxna har skapat en besvärlig situation för dem som vill flytta hemifrån. Man har ofta inte sparkapitalet för en insats till en bostadsrätt men har heller inte stått i bostadskö tillräckligt länge för att få en billig hyresrätt. Samtidigt skulle många unga vuxna klara av boendeutgifter på ca 5 000 kr/månad (s. 20 Slutrapport Bofrämjandet). Problemet är därför inte dålig betalningsförmåga, utan snarare brist på finansiering och sparkapital. Hittills har debatten dominerats av förslag såsom utbudssubventioner av hyresbostäder och regelförenklingar. Erfarenheten visar dock att subventionerna ofta är ineffektiva och dyra, varför nyproduktionen idag domineras av bostads- och äganderätter. Vi ser därför en annan lösning som skulle hjälpa unga vuxna att komma in på bostadsmarknaden.

I Norge finns sedan år 2003 startlån som i praktiken är ett statligt topplån som i första hand vänder sig till förstagångs köpare på bostadsmarknaden. Med ett startlån som toppfinansiering till förmånliga villkor kan sedan hushållen få ett bottenlån efter sedvanlig kreditprövning i en vanlig bank. Sveriges Byggindustrier föreslår i rapporten ”Startlån och bosparande” att man ska kunna låna upp till 90–95 procent av marknadsvärdet amorteringsfritt upp till 35 års ålder och sedan betala av på 30 år. Enligt en undersökning från Novus, ”Bosparande – Startlån”, är tre av fyra svenskar positiva till förslaget.

Med ett startlån kan bristen på eget kapital överbryggas under en period med endast räntebetalningar till gynnsamma villkor. Ett sådant startlån ersätter det egna kapitalet och sänker boendeutgiften väsentligt.

Vidare kan längden på amorteringsfriheten och nivån på startlånet diskuteras. En möjlighet är t ex att sänka amorteringsfriheten till 5 år, d.v.s. i paritet med längden på en högskoleutbildning. För att hålla statens skulduppbyggnad till ett minimum skulle man också kunna ha begränsningsregler på startlånet, ett maxbelopp som man får låna. Slutligen, för att få ett kostnadsneutralt system för staten kan man koppla räntenivån till statens upplåningskostnader plus avgifter för administration och eventuella kreditförluster.

Dennis Dioukarev (SD)